

Μακάριοι οι ειρηνοποιοί... Ειρήνη υμίν...

Με αφορμή τη θεματική ενότητα 5III ΤΟΥ
ΦΑΚΕΛΟΥ Θρησκευτικών της Γ΄ Γυμνασίου,
και συγκεκριμένα την ενότητα: «Δράση και
αγώνας για τη μεταμόρφωση της ζωής και του
κόσμου: Η ανατροπή των κριτηρίων της ζωής:
Οι Μακαρισμοί (Μτ 5, 3-12).

Καθηγήτρια: Σμαράγδα Φαρίδου,
σχολικό έτος 2017 – 2018.

1^η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ (45΄)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ Α΄ (10΄)

Δίνεται στους μαθητές η φράση : «Ειρήνη σημαίνει...» και καλούνται να τη συνεχίσουν χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες του brainwriting. Έχουμε γράψει στον πίνακα ή προβάλλουμε στον προτζέκτορα τους στίχους με τη φωτογραφία του Κώστα Μόντη:

«Η μόνη λύση, Κύριε, Είναι να κάνεις τα βόλια να μη σκοτώνουν
Γιατί εμείς οπωσδήποτε θα εξακολουθούμε να πυροβολούμε

Δίνεται στους μαθητές η φράση : «Ειρήνη σημαίνει...» και καλούνται να τη συνεχίσουν χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες του brainwriting. Έχουμε γράψει στον πίνακα ή προβάλλουμε στον προτζέκτορα τους στίχους με τη φωτογραφία του Κώστα Μόντη:

«Η μόνη λύση, Κύριε, Είναι να κάνεις τα βόλια να μη σκοτώνουν

Γιατί εμείς οπωσδήποτε θα εξακολουθούμε να πυροβολούμε».

- ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ Β' (16')

- **Brainstorming:**
Καταιγισμός ιδεών.
«Πώς μπορώ να συμβάλλω στην επίτευξη της ειρήνης».

- **reverse – brainstorming:**
Αντίστροφη ιδεοθύελλα. «πώς ή τι πρέπει να κάνουμε για να πετύχουμε τη διάσπαση της ειρήνης».

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ Γ' (9')

ΠΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΑΝΑΚΡΕΩΝ

Ο αρχαίος λυρικός ποιητής Ανακρέων (563π.Χ.- 478π.Χ.) έλαβε κάποτε από τον τύραννο της Σάμου Πολυκράτη ως δώρο δέκα τάλαντα, ποσό τεράστιο για την εποχή εκείνη. Ο Ανακρέων, που ήτο λιτοδίαιτος και ολιγαρκής άνθρωπος, πέρασε δυο νύχτες ολότελα άυπνος με την σκέψη τι έπρεπε να κάνει το μεγάλο εκείνο κεφάλαιο. Το πρωί λοιπόν της δεύτερης ημέρας παρουσιάσθηκε στον Πολυκράτη και επιστρέφοντάς του τα δέκα τάλαντα του είπε: «Το δώρο σου ήταν πολύ μεγάλης αξίας. Αλλά ακόμη μεγαλύτερη αξία για μένα έχει η ψυχική γαλήνη, που έχασα εξ αιτίας τους».

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ Δ' (10')

- Παλαιά Διαθήκη

- Στην Παλαιά Διαθήκη ο πιστός προσδοκά την ειρήνη σαν δώρο, το οποίο προέρχεται μόνο από τον Θεό. Χωρίς τον Θεό δεν μπορεί να υπάρξει ουσιαστική και πραγματική ειρήνη. Γι' αυτό και ο προφήτης Ησαΐας παρακαλεί το Θεό να τους δώσει ειρήνη:

- «Κύριε ό Θεός ήμῶν, ειρήνη δός ήμῖν, πάντα γάρ απέδωκας ήμῖν»
(Ησ. κστ' 12).

Δηλαδή, Κύριε ο Θεός μας, δώσε μας ειρήνη, διότι εσύ μας τα δίδεις όλα.

- 2^η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ (45΄)

- «οὐ γὰρ πανταχοῦ ὁμόνοιαν καλόν, ἐπεὶ καὶ λησταὶ συμφωνοῦσιν»

(Ιω. Χρυσόστομος)

Το ὑψιστο αγαθό της ειρήνης δεν έχει βάση αν δεν συνδεθεί με τις πιο βασικές ανθρώπινες αξίες και πρώτ' απ' όλα με την αξία της δικαιοσύνης. Μια ειρήνη που επιτρέπει κάθε είδος ειρηνικής εκμετάλλευσης, είναι κακή ειρήνη.

Α΄ δραστηριότητα, 25΄.
Η ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ
ΜΕ ΤΟ ΚΑΠΕΛΟ...

- Με αφορμή το απόσπασμα του Νικηφόρου Βρετάκου

Ειρήνη είναι όταν...

Ειρήνη, λοιπόν, είναι

ό,τι συνέλαβα μές απ' τήν έκφραση
καί μές απ' τήν κίνηση τής ζωής.

Καί Ειρήνη είναι

κάτι βαθύτερο απ' αυτό που έννοοῦμε
όταν δέν γίνεται κάποτε πόλεμος.

Ειρήνη είναι

όταν τ' ανθρώπου ή ψυχή
γίνεται έξω στο σύμπαν ήλιος. Κι ο ήλιος
ψυχή μές στον άνθρωπο.

(απόσπασμα από τὸ ἔργο: Δυὸ ἄνθρωποι
μιλοῦν γιὰ τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου),

παρατηρήστε τον πίνακα του Pawel Kuczynski .

Υπάρχει πραγματική ειρήνη στους εικονιζόμενους ανθρώπους; Αιτιολογήστε την άποψή σας και επιχειρηματολογήστε σχετικά με αυτό που κατά η γνώμη σας θα πρέπει να γίνει για να υπάρξει πραγματική ειρήνη.

Ποια αρετή πρέπει να υπάρχει πρωτίστως για να υπάρχει ειρήνη;

Με ποιες αρετές συνοδεύεται η πραγματική ειρήνη; Η ειρήνη μέσα μας; Φορέστε ο καθένας σας από ένα καπέλο της σκέψης και απαντήστε ανάλογα με το χρώμα του...

- Το Λευκό καπέλο θα γράψει τι ακριβώς βλέπει στον πίνακα. Τα δεδομένα.
- Το Μαύρο καπέλο θα προσπαθήσει να διακρίνει εάν υπάρχει κάποιος κίνδυνος στην κατάσταση που παρουσιάζεται
- Το κόκκινο καπέλο θα εκφράσει τα συναισθήματα της ομάδας που μετέχουν στο γάμο και της ομάδας που μετέχουν στο μάζεμα του ρυζιού.
  - Το κίτρινο καπέλο θα εκφράσει αισιόδοξο μήνυμα ειρήνης για τη σχέση των δύο αυτών ομάδων ανθρώπων.
- Το πράσινο καπέλο θα εκφράσει μια δημιουργική ιδέα για το τι θα πρέπει να γίνει, ώστε να μην υπάρχουν τέτοιες κοινωνικές διαφορές.
- Το μπλε καπέλο θα συντονίσει την όλη κατάσταση. Λαμβάνοντας υπόψη όσα ειπώθηκαν από τα προηγούμενα καπέλα, θα προτείνει αυτό που θα πρέπει άμεσα να κάνει το ζευγάρι και οι φίλοι του για να δώσουν μια λύση ειρηνικής συνύπαρξης των ανθρώπων και να είναι το χαρούμενο γεγονός της ζωής τους αιτία χαράς για όλους ανεξαιρέτως!

Β΄ δραστηριότητα 20΄

Η ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΘΕΟΛΟΓΩΝ 1 ...

- Παρατηρήστε την εικόνα της παραβολής του πλούσιου και του πτωχού Λαζάρου και προσπαθήστε να εξηγήσετε αν υπάρχει πραγματική ειρήνη στους εικονιζόμενους ανθρώπους ή όχι. Ποιες αρετές απουσιάζουν; Αναλύστε τις διαστάσεις του προβλήματος;

Ανάλυση Διαστάσεων (ΑΔ) - Dimensional Analysis

Ουσιαστική (Ποιο είναι το πρόβλημα;)	Χωρική (Πού συνέβη το πρόβλημα;)	Χρονική (Πότε συνέβη το πρόβλημα;)	Ποσοτική (Πόσο συχνά συνέβαινε το πρόβλημα;)	Ποιοτική (Ποια είναι τα άλλα χαρακτηριστικά του προβλήματος;)
Με τι σχετίζεται το πρόβλημα; Είναι σύμπτωμα ενός μεγαλύτερου προβλήματος; Έχει εμφανή συμπτώματα ή είναι καλυμμένο;	Είναι περιορισμένο τοπικά ή έχει ευρύτερες διαστάσεις; Σχετίζεται με άλλες προβληματικές περιοχές;	Είναι εφ'άπαξ, εν εξελίξει ή μια επικείμενη κατάσταση; Συμβαίνει συνεχώς ή σποραδικά;	Υπάρχει μια αιτία ή πολλές; Εμφανίζεται υπερβολικό ή υποτιμημένο; Πόσοι άνθρωποι επηρεάζονται;	Είναι ζήτημα αρχών ή πρακτικής; Ποιες αξίες και σε ποιο βαθμό παραβιάζονται; Είναι επείγον; συμφωνούμε για το τι πρέπει να συμβεί; Η λύση του απαιτεί βελτιώσεις, προσαρμογές ή πιο ριζικές αλλαγές;

Η ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΘΕΟΛΟΓΩΝ 2 ...

- Βρείτε το απόσπασμα της Προς Γαλάτας 5,22 και καταγράψτε τους καρπούς του Αγίου Πνεύματος, ανάμεσα στους οποίους είναι και η ειρήνη. Στη συνέχεια αναζητήστε τη σημασία των όρων στο Λεξικό της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα.

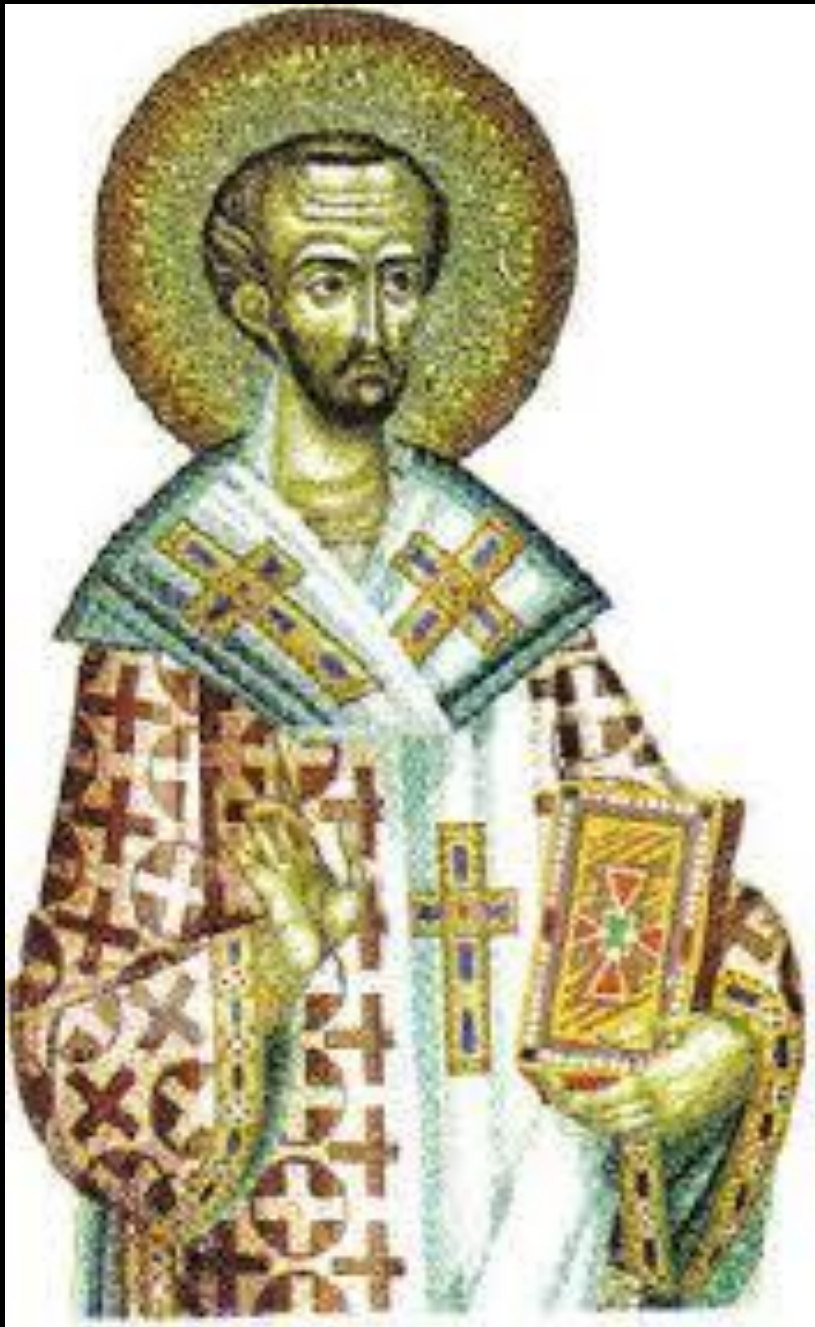
δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστίν

- ἀγάπη,
- χαρά,
- εἰρήνη,
- μακροθυμία,
- χρηστότης,
- ἀγαθωσύνη,
- πίστις,
- πραότης,
- ἐγκράτεια». Γαλ.5,22

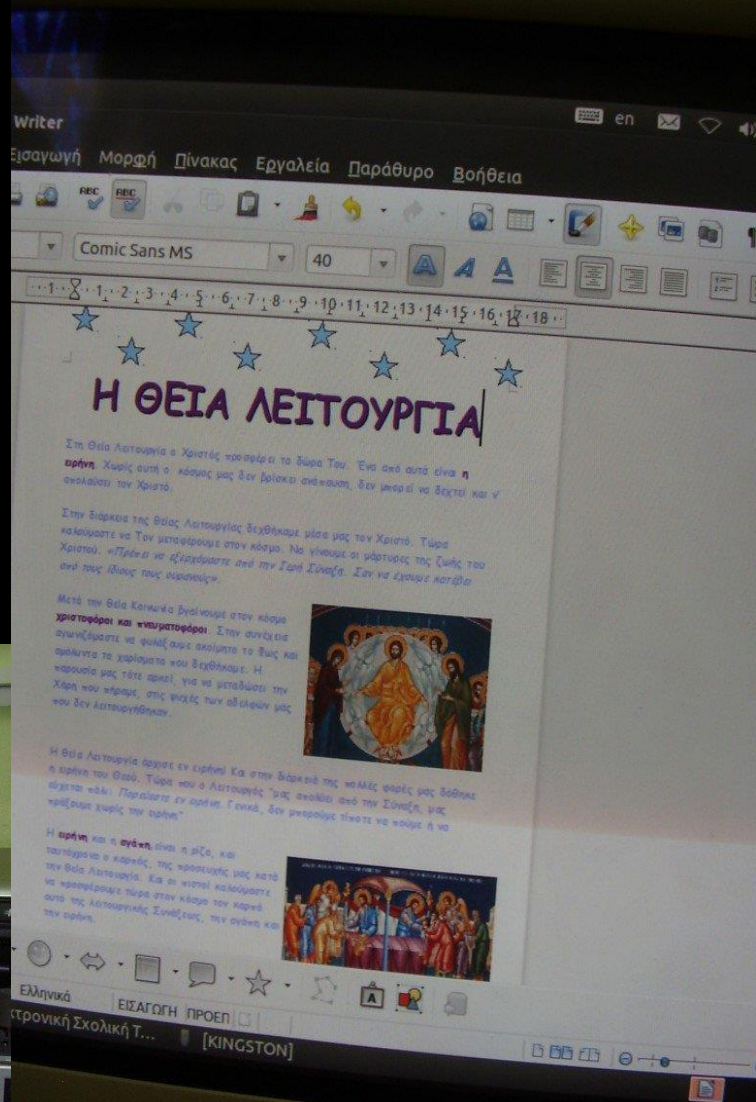
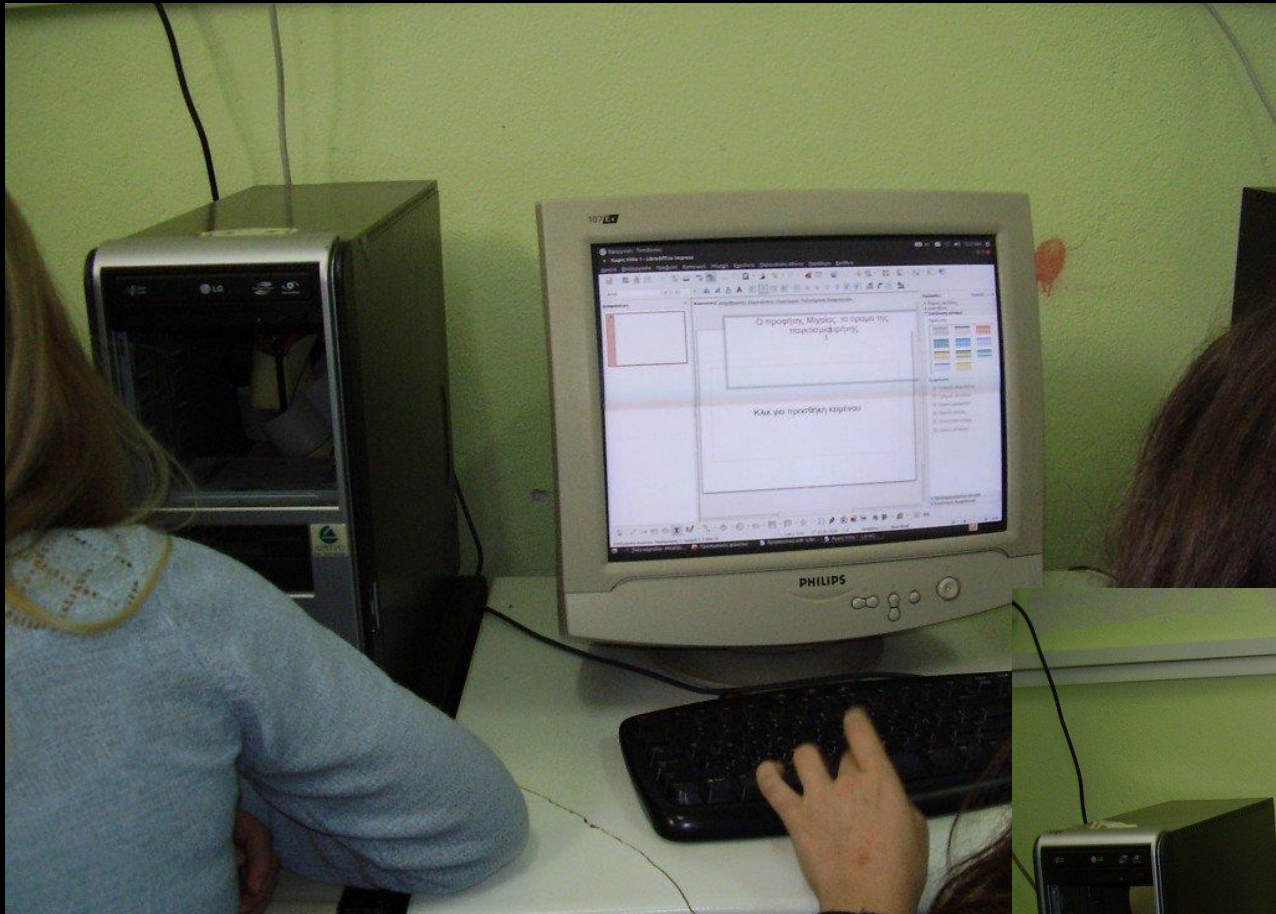
Η ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΘΕΟΛΟΓΩΝ 3

- «μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται». (Μτ, 5, 9)

- Από τη Θεία Λειτουργία του Ιωάννου Χρυσοστόμου:
- Ειρηνικά ή Μεγάλη συναπτή
- Μετά την έναρξη της Θείας Λειτουργίας με το "Ευλογημένη η Βασιλεία...", ο διάκονος ή ο ιερέας λέει τα ειρηνικά. Είναι δεήσεις που συναπτά, δηλαδή μαζεμένα, παρουσιάζονται στο Θεό και Πατέρα.

ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΜΙΧΑΙΑΣ

ΕΑΝ ΘΕΛΕΙΣ ΕΙΡΗΝΗ ΕΤΟΙΜΑΖΕ ΠΟΛΕΜΟ.

ΑΓΩΝΑΣ ΑΝΤΙΛΟΓΙΑΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΔΥΟ ΟΜΑΔΕΣ:

ΠΟΛΕΜΟΣ – ΕΙΡΗΝΗ.

